

Če pokojnina zdaj zadošča, ni nujno, da bo vedno tako

Mitja Vezovišek Upokojenci se morajo zavedati, da se bodo njihovi zdravstveni stroški z leti povečevali; temu pravimo riziko dolgega življenja

V prihodnosti bomo za velik del svojih pokojnin morali poskrbeti sami, saj bodo izplačila iz državnega proračuna predvidoma vse nižja. A varčevanju za ta namen ne namenimo dovolj pozornosti. O vzrokih za to in kako si zagotoviti ustrezno pokojninsko rento smo se pogovarjali s finančnim svetovalcem Mitjo Vezoviškom iz Individe.

ANDREJ MOTL

Ljudje množično dvigujejo sredstva iz drugega pokojninskega stebra. Kaj to pove o naši pripravljenosti za pokojninsko varčevanje?

Glavni vzrok za takšno ravnanje je po moji oceni to, da Slovenci o svojem premoženju še ne znajo razmišljati dolgoročno. Ker so sredstva v drugi pokojninski stebri skoraj izključno vplačevali delodajalci, do njih varčevalci niso razvili pravega odnosa. Pogosto so imeli občutek, da so se kar od nekega znanja na njihovem računu.

Poleg tega zaradi krize vse več ljudi potrebuje vsa sredstva, do katerih lahko dostopajo. Problem pa vidim tudi v togi zakonodaji, ki predpisuje jamstvo donosnosti vsako leto, in v slabem upravljanju naložb, zaradi česar je njihova dejanska donosnost zelo majhna.

Mar ni prav ta zajamčena donosnost preprečila padec vrednosti, podobno kot so padli borzni indeksi?

Prepogosto na stvari gledamo zgolj z današnje perspektive. Varčevanje za pokojnino ni stvar leta dni ali petih let, ampak obdobja od 20 do 40 let. Pri tako dolgoročnem varčevanju je konservativna naložbena politika popolnoma nesmiselna. Kljub krizi je bil tudi v obdobju preteklih 20 let vsak dober naložbeni produkt donosnejši od, denimo, varčevanja na banki. Vsem, ki jih do upokojitve loči 20 let in več, priporočam, da izberejo naložbe, ki so sicer bolj tvegane, a z upoštevanjem načela globalne razpršitve dolgoročno prinašajo večje donose.

Mitja Vezovišek: Miselnost, da moramo stanovanje zapustiti otrokom, Slovincem za zdaj preprečuje, da bi ga uporabili za pokojninsko rento. FOTO LEON VIDIC

Bančni produkti so za pokojninsko varčevanje torej povsem neprimerni?

Da, razen v obdobju nekaj zadnjih let pred upokojitvijo. Obrestne mere za to obliko varčevanja so trenutno visoke, a le zato, ker so naše banke v težavah. Vseposod po svetu so za eno ali dve odstotni točki nižje kot pri nas. Takšno stanje ne more trajati v nedogled.

Na kolikšno pokojninsko vrzel bi se mladi morali pripraviti ob upokojitvi?

Možne so zgolj približne ocene glede na delež neto plače – to je izplačilo na račun, zmanjšano za prevoz in malico. Tridesetletniki lahko

pričakujejo pokojnino v višini približno 50 odstotkov, dvajsetletniki pa zgolj še v višini 44 odstotkov svojih neto prihodkov.

Mnogi menijo, da morajo najprej kupiti stanovanje in poplačati kredite, varčevanje pa začeti, ko bodo »na svojem«. Kaj menite o tem?

To je tipična napaka. V mladih letih je priporočljivo, da imamo čim manj fiksnih stroškov in da čim prej začnemo pokojninsko varčevanje. Čeprav tega nihče takoj ne verjame, je nakup stanovanja običajno dražji od najema. Če neko stanovanje najamemo, namesto da bi ga kupili, lahko razliko med

najemnino in višino anuitete pri kreditu varčujemo. Praviloma bo privarčevani znesek po 20 letih večji od vrednosti stanovanja.

Zdaj so razmere sicer izjemne, ker so temeljne obrestne mere na zelo nizki ravni, a dolgoročno to pravilo velja. Tudi časi, ko smo stanovanje kupili in ga čez tri leta prodali za dvojni znesek, so minili. Na žalost pa niti tisti mladi, ki se odločijo za najem stanovanja, ne varčujejo.

Katera starostna skupina bo najbolj na udaru zaradi luknje v pokojninskem sistemu?

V največjih težavah so štiridesetletniki. Če do zdaj niso varčevali, bodo z normalnim varčevanjem

svojo predvideno pokojninsko vrzel težko zapolnili, časa je namreč premalo. Problem bodo morali številni reševati verjetno s svojimi nepremičninami, a se tega danes še ne zavedajo.

Na kakšen način?

V tujini se za ta namen pogosto uporabi instrument obratne hipotek. Upokojenec nepremičnino proda banki, namesto enkratne kupnine pa od nje dosmrtno prejema pokojninsko rento.

Velik fond nepremičnin, ki ga imamo Slovenci, je naše veliko bogastvo, a nam miselnost, da moramo nepremičnino zapustiti otrokom, za zdaj preprečuje, da bi ga uporabili za pokojninske rente.

Kakšne pa bodo predvidoma pokojnine zadetsetletnikov, ki se danes zaradi napovedanih sprememb zakonodaje pospešeno upokojujejo?

Čeprav bodo njihovi prihodki večji od pokojnin mlajših generacij, imajo tudi ti lahko težave. Čeprav politiki pogosto pravijo nasprotno, bodo izplačila pokojnin ostajala za inflacijo. Pokojnina v višini 800 evrov se danes morda še zdi sprejemljiva, a čez 20 let bo njena kupna moč padla, sočasno se bodo povečevali zdravstveni stroški upokojencev. Tisti, ki bodo živeli nadpovprečno dolgo, se bodo zaradi tega skoraj zagotovo znašli v težavah. Temu pravimo riziko dolgega življenja.

Kako na odnos ljudi do varčevanja za starost vpliva gospodarska kriza?

Predvsem se je spremenil odnos do tveganja. Pred krizo smo bili Slovenci zelo nagnjeni k tveganju, številni vlagatelji so bili, denimo, prepričani, da slovenska borza sploh ne more pasti. Po zlomu borze se je ta odnos popolnoma spremenil. Zdaj si velika večina želi varčevalnih produktov z jamstvom, kar je prav tako zgrešeno.

Zaradi krize in škandalov so mnogi izgubili zaupanje v finančni sistem. Kakšne možnosti za dolgoročno varčevanje imajo ti?

Če posameznik prekine pokojninsko varčevanje zgolj zaradi izgube zaupanja v sistem, napravi napako, ki je lahko usodna. Za gradnjo premoženja in vstop v naložbene produkte je plačal določeno ceno. Čez nekaj let, ko bo videl, da svet ni propadel, bo morda želel znova varčevati, a izpada ne bo mogel nadomestiti. Tudi evro

Če razliko med obrokom za posojilo in najemnino varčujemo, je prihranek po 20 letih praviloma večji od vrednosti stanovanja.

lahko propade, a denar, kot sredstvo za izmenjavo dobrin, bo ostal. V primeru hiperinflacije bi jo najslabše odnesli varčevalci na bankah. Najboljša zaščita pred njo so delnice oziroma vzajemni skladi, ki vanje vlagajo, dobro bi se v takšnih razmerah obneslo tudi zlato. Izguba zaupanja ne bi smela biti vzrok za prekinitve varčevanja, saj obstaja ogromno alternativ. Če vsa sredstva, denimo, vložimo v nakup zlatih palic, je to po moji oceni sicer napaka, še vedno pa je to bolje, kakor da za pokojnino sploh ne varčujemo.

Kolikšen del portfelja pa je pri pokojninskem varčevanju po vašem mnenju smiselno nameniti plemenitim kovinam?

Če so naša sredstva omejena, težko dosežemo priporočljivo stopnjo razpršenosti, ki vključuje tudi tujerstne naložbe. V plemenite kovine je smiselno vložiti do 20 odstotkov sredstev, če skupna vrednost naše ga portfelja znaša najmanj 50.000 evrov. V splošnem je pri večjih razpoložljivih sredstvih približno tretjino premoženja smiselno naložiti v plemenite kovine, umetnine in druge alternativne naložbe.

Kaj za varčevalce pomenijo napovedane spremembe pokojninske zakonodaje? Kaj bi vanjo po vašem mnenju še morali vključiti?

Podpiram večjo preglednost vplačil in predvidenih izplačil pokojnin iz prvega stebra, ki jih napovedujejo individualni pokojninski računi. Upam, da bodo pripomogli

k razumevanju pomena dodatnega varčevanja za pokojnino.

Po moji oceni bi bila za vse zaposlene smiselna tudi uvedba pokojninskih računov, pri katerih bi ti imeli proste roke pri izbiri naložbene politike. Prek njih bi lahko kupovali delnice, obveznice, vzajemne sklade in druge vrste naložb. Tudi za ta sredstva bi morala veljati davčna olajšava, njihov dvig sredstev pred upokojitvijo pa bi moral biti zelo otežen, sicer bi jih prehitro lahko porabili za drug namen.

Kako pa bi se izognili temu, da bi varčevalci v tveganih naložbah brez jamstva donosnosti izgubili svojo pokojnino?

Možne so zakonske omejitve, a menim, da bi morali poskrbeti predvsem za finančno izobraženost varčevalcev. Žal v Sloveniji osebnih finančnih svetovalcev ni veliko, tisti, ki se kot takšni predstavljajo, pa so običajno zgolj prodajalci določenih produktov, zato je pomoč, ki jo varčevalci na ta način lahko prejmejo, pomanjkljiva. Izkušeni osebni finančni svetovalec bo stranki znal pravočasno svetovati spremembo naložbene politike in jo tako zaščiti pred padci premoženja v času, ko bo začela črpanje sredstev za pokojnino.

Če z varčevanjem začnemo dovolj zgodaj, varčujemo redno in v pravih produktih, bi za našo pokojnino torej morali biti poskrbljeni?

Tudi v tem primeru se lahko znajdemo v težavah, če se poškodujemo ali drugače trajno izgubimo sposobnost za delo. V tem primeru ne moremo več varčevati, temveč potrebujemo pokojninsko rento takoj.

Z uporabo nezgodnega zavarovanja za trajno invalidnost lahko to tveganje odpravimo. Običajno so poceni, za ustrezno visoke zavarovalne vsote nam zadostuje že deset do 15 evrov na mesec. Težavo predstavlja zavarovanje za primer bolezni. Zavarovalne vsote za to tveganje bi morale segati tudi do nekaj sto tisoč evrov, česar pa v običajni ponudbi pri nas nima nobena zavarovalnica, če pa že, pa je sklenitev izjemno draga.

NALOŽBENO ZLATO

Oglasno sporočilo

Zlato se je skozi daljše časovno obdobje izkazalo ne samo kot dober ohranjevalec vrednosti premoženja, ampak tudi kot dobra investicija. Zadolževanje držav, konstantna inflacija in negotova prihodnost pozitivno vplivajo na ceno zlata. Tega se zavedajo tudi v Zlatarni Celje, kjer poleg nakita in ur prodajajo tudi naložbeno zlato. To je mogoče kupiti v obliki naložbenih ploščic različnih kovin (v apoenih od 1 do 1000 g) ali naložbenih kovancih. V ponudbi pa imajo tudi preostale plemenite kovine.

V Zlatarni Celje vedo, da je naložbeno zlato v obliki naložbenih ploščic ali kovancev dostopno le peščici, zato so prvi in edini v Sloveniji širši množici omogočili storitev postopnega vplačevanja in varčevanja v zlato, kar sami imenujejo Zlati korak.

Zlati Korak stranki omogoča nakup naložbenega zlata z manjšimi, večkratnimi vplačili, ki se vodijo na naročnikovem računu Zlati korak v obliki zbranih gramov zlata in razlike do prvega naslednjega grama v evrski protivrednosti. Stranka je o stanju na računu obveščena po vsakem vplačilu, ki ga je mogoče opraviti tudi z direktno obremenitvijo (trajnikom). Pri

Zlatem koraku gre za vplačevanje v fizično in ne papirnatno zlato, zato je v vsakem trenutku možna odprodaja ali prevzem ploščic Zlatarne Celje, ki so varno shranjene pri ponudniku storitve, kar je za stranke dodatna varnost, saj jim ni potrebno skrbeti za hranjeno zlato.

Pogodba Zlati korak prepušča vse odločitve strankam. V Zlatarni Celje jih ne omejujejo glede obveznosti plačevanja, prav tako pa strankam dopuščajo možnost odstopa od storitve brez kakršnih koli omejitev ali stroškov. Pogodbo Zlati korak lahko sklenete v vseh poslovalnicah Zlatarne Celje v Sloveniji. V vpogled jo lahko dobite tudi po pošti na vaš dom.

Povečano varčevanje v obliki Zlatega koraka ni le posledica nezaupanja v stabilnost valut, temveč zaupanja strank v Zlati korak in Zlatarno Celje, kot zaupanja vrednega trgovca z zlato, kar so z uvrstitvijo na seznam mednarodno kredibilnih trgovcev zlata potrdili tudi pri vodilnem mednarodnem združenju najpomembnejših družb, ki pridobivajo zlato – World Gold Council (WGC), še sporočajo iz Zlatarne Celje.

Varčevanje za starost pri Modri Zavarovalnici

Varčevanje za dodatno pokojnino je verjetno ena vaših najpomembnejših odločitev, ki jih boste kadarkoli sprejeli. Kljub temu, da se vam morda zdi do upokojitve še daleč, je modro začeti z načrtovanjem varne prihodnosti z rednim, namenskim varčevanjem čim prej.

Prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje pomeni zbiranje denarnih sredstev na osebnih računih zavarovancev z namenom pridobitve dodatne pokojnine ob upokojitvi. Največja prednost dodatnega pokojninskega zavarovanja je dolgoročno postopno varčevanje z davčno olajšavo. Še tako majhen znesek, ki ga privarčujete danes, se vam bo čez trideset ali štirideset let bogato obrestoval.

Modra zavarovalnica, d. d., je vodilna ponudnica dodatnih pokojninskih zavarovanj in hkrati največja izplačevalka dodatnih pokojnin v Sloveniji. Je kapitalsko najmočnejša med vsemi specializiranimi ponudniki kar predstavlja jamstvo za varnost privarčevanih sredstev.

Zavarovanci Modre zavarovalnice ne izgubljajo svojih prihrankov!

Poskrbite torej za aktivno in brezskrbno starost v samo 3 korakih:

1. Posvetujte se

Obrnite se na svetovalec Modre zavarovalnice, ki vam bodo radi pomagali z nasveti in informativnimi izračuni. Morda lahko z individualnimi vplačili izkoristite tudi davčno olajšavo. Pokličite na brezplačno telefonsko številko 080 23 45 vsak dan med 8. in 16. uro.

2. Odločite se

Sprejmite pomembno odločitev o namenskem varčevanju, ki vam bo omogočila lepšo starost.

3. Sanjarite

Prepusite se sanjarjenju kaj vse boste počeli po upokojitvi, nam pa prepustite skrb za donosno upravljanje vaših sredstev.

Višina vaše dodatne pokojnine ni več neznanka!

Na spletnem mestu www.modra-zavarovalnica.si lahko z le nekaj kliki preverite, ali varčujete dovolj za dodatno pokojnino, in izračunate, kakšno dodatno pokojnino si lahko obetate.

Modra zavarovalnica, d. d., Dunajska cesta 119, 1000 Ljubljana • 080 23 45

modra
zavarovalnica

www.modra-zavarovalnica.si

ZLATARNA CELJE
www.nalozbenozlato.com

Brezplačna številka
080 74 77

- Zlati korak: nakup naložbenega zlata po korakih
- Naložbeno zlato in srebro
- Naložbeni kovanci
- Odkup zlata

Kje varčevati za dodatek k pokojnini?

Anketa Pri izbiri naložbe preverimo tudi stroške

Finančna svetovalca Mitja Vezovišek in Luka Bobnar odgovarjata na vprašanje, kateri naložbeni produkti so najbolj smiselni pri varčevanju za pokojnino.

Mitja Vezovišek, Individa: »Noben produkt sam zase ni popoln, vsak ima svoje napake. Ena najbolj primernih možnosti so investicijska življenjska zavarovanja. To so zelo fleksibilna zavarovanja z minimalno zavarovalno komponento, pri katerih je velika večina premije namenjena varčevanju. Njihova prednost je, da ponujajo možnost izbire finančnega vzvoda, jamstvo vplačanih premij, donosa in aktivnega upravljanja.

Prek njih lahko dostopamo do najrazličnejših naložbenih vrst, kot so delnice, obveznice, surovine, nepremičnine ali plemenite kovine. Poleg tega pri varčevanju, ki presega obdobje deset let, ne plačamo davka na dobiček.

Zelo primerni so tudi vzajemni skladi, posebno če vključujejo varčevalni načrt. Za povprečnega Slovenca je verjetno najbolj primeren način pokojninskega varčevanja kombinacija vzajemnih skladov in investicijskega življenjskega zavarovanja.

Luka Bobnar, Donos: »Ker je varčevanje za pokojnino dolgoročno varčevanje, moramo biti zelo pozorni na stroške upravljanja. Ti dolgoročno tudi največ stanejo in pokojnina je zaradi tega nižja. Za ta primer so bolj kot naložbena zavarovanja primeri na primer vzajemni skladi.

Če predvidevamo, da prek zavarovalnice v resnici vlagamo v vzajemne sklade, bomo za to plačali večje stroške, kot če bi izbrali neposredno naložbo v sklade. Prednost zavarovalne police je samo to, da ni davka na dobiček po desetih letih, medtem ko pri varčevanju v vzajemnih skladih ta davek obstaja do konca 20. leta.

Obstaja tudi možnost varčevanja na banki in kar nekaj izračunov je že pokazalo, da se je takšen način obnesel bolj kot pokojninski skladi. Smiselno je razmisлити tudi o nakupu obveznic, kjer pa je potrebna nekoliko več znanja. Iz obveznic je, tako kot pri delnicah, treba sestaviti primeren portfelj.

AN. MO., M. B.